

RAFA GIL

DE MOMENT, EN CASTELLÀ

TVV, un mar de dubtes

A pesar d'alguns indicis que auguren el contrari, a TVV, de moment, l'única cera que crema ho fa en castellà, cosa que fa perillar el projecte com a propi. Mentrestant, Amadeu Fabregat, declina ser entrevistat per aquest setmanari.

Miquel Alberola

A cinc mesos del moment en què TVV encetarà les seues emissions, en clar, sobre la llengua que ha de vehicular la programació, només hi ha gestos d'entitat confusa. La incògnita,

si fem cas al substrat, a com funciona l'estructura político-administrativa, i si atenem a les prestacions de l'estoc de producció doblada, es dissipa maratonianament a favor del castellà.

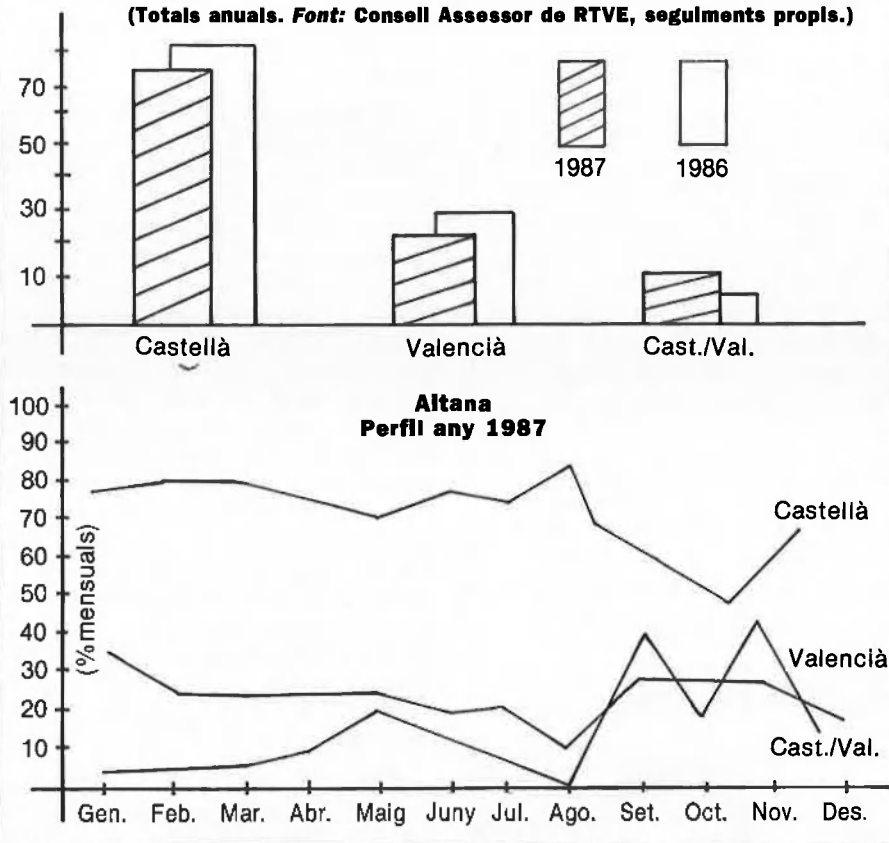
En el cas administratiu, des del seu naixement, TVV funciona en castellà de forma unànime. Tant en el paper in-

tern com en les reunions del consell d'administració, que és qui defineix políticament el projecte, s'estableix un precedent inequívoc contra la llengua que ens singularitza. I quant al material doblat al valencià, amb esforços és suficient combustible per unes quantes setmanes, ja que les cinc empreses que

Gràfics corresponents a l'època en què A. Fabregat dirigia el Centre Regional de RTVE

AITANA DISTRIBUCIÓ LINGÜÍSTICA

(Totals anuals. Font: Consell Assessor de RTVE, següents propis.)

Amadeu Fabregat, amfibològic.

el subministren són incipients i treballen contra rellotge per ocupar el seixanta per cent de la producció diària de l'estament televisiu. Una catàstrofe que només pot evitar-se amb una programació de pel·lícula en castellà diària.

La Parrala sí, la Parrala no

Si les esperances tenen bon color, Amadeu Fabregat, director general de l'ens, amb la seua trajectòria anterior en el centre regional de TVE de València i amb les seues declaracions amfibològiques dóna la pàtina a la làmina. Durant la seua gestió en TVE, on manava tant com en TVV, va explicar què entenia per bilingüisme, situant l'ús del valencià en uns percentatges insignificants, a escassos minuts de l'extermini. L'aval és determinant. I pel que fa a les intencions sobre quina llengua, convé reproduir-ne unes quantes.

En un debat organitzat per la Reial Societat Econòmica d'Amics del País i l'Associació de la Premsa sobre el present i futur de les televisions autonòmiques, pel maig de 1988 a València, diu Fabregat: «La calle es bilingüe y la mayoría habla en castellano: no se puede hacer una televisión para mino-

rias». En les jornades de «Nosaltres (i) els valencians» (Barcelona, abril passat) diu Fabregat: «El fil conductor serà en valencià, encara que tinc estudis que asseguren un impacte quatre voltes major si fóra en castellà». En la revista *Buris-Ana* (Borriana, núm. 174) en una entrevista feta per Joan Garí, diu Fabregat: «La TVV serà en bilingüe, mira si t'ho dic clar». En una altra entrevista (*El País*, 30-4-89), inquirint per Miguel Angel Villena, diu Fabregat: «El valenciano será el eje de la programación, pero respetaremos el idioma del interlocutor. Por ejemplo, si los niños de un colegio de Orihuela asisten a un concurso, se hablará en castellano».

Els 3.000 milions i la 'perdis mareada'

La llengua, segons indagacions que hem pogut efectuar en aquest mar de dubtes, estaria condicionada a la rendibilitat econòmica del projecte, com si d'una empresa privada es tractara. «Si Lerma vol perdre 3.000 milions —ha dit Fabregat en alguna ocasió— jo no tinc inconvenient de fer-la (la

TVV) en valencià». Aquest plantejament fa presumible que un considerable percentatge de l'apartat publicitari haja de ser conduït en castellà. El factor econòmic, idènticament, incidiria a la llarga en la reducció, sempre, del valencià en la programació.

Per un altre costat, mentre el diari *Las Provincias*, sorprenentment, ha enfocat el tema amb molta cautela, l'altre diari, *Levante*, ha intentat desfigurar la campanya que l'entitat civil Acció Cultural del País Valencià du a terme per fer pronunciar-se els partits polítics a favor de l'ús exclusiu de la nostra llengua en el nou mitjà. Els dobermans habituals han estat cridats a manuclejar contra aquest ús exclusiu, argumentant que introduir aquest matís en la llei provocaria una reacció contrària, que les altres televisions autonòmiques no contemplan cap apartat en aquest sentit i que amb aquesta actitud no s'aconseguiria sinó *marear la perdiz*. Com si la *perdis*, tal i com estan les coses, no estiguera en escabetx. Amb tot, si fem una valoració d'intencions, TVV és un mar de dubtes. L'única cosa ferma és que, de moment, és monolingüe, en castellà. □